

advokati

DEJAN P. BOGDANOVIĆ

KATARINA M. RADOVIĆ

DR VLADIMIR M. ĐERIĆ

MARA V. JANKOVIĆ

LENA M. PETROVIĆ

Vaš znak:

Naš znak: 33987

Beograd, 13.07.2020.

MIKIJELJ JANKOVIĆ & BOGDANOVIĆ, Vlačkovićeva 28, Beograd, Srbija

SAVET ZA ŠTAMPU

Kraljice Natalije 28

11000 Beograd

Vlačkovićeva 28
11101 Beograd
Srbija

tel. (011) 32 31 970
32 46 185
fax (011) 32 45 065

office@mjb.rs
www.mjb.rs

radno vreme
ponedeljak – petak
od 8 do 15
prijem po dogovoru

KATARINA M. TRAVICA
dipl. hemičar

MARIJANA P. KOZAKIJEVIĆ
dipl. ing. geologije

BRIGITTE JOVANOVIĆ

Predmet: Žalba zbog kršenja Kodeksa Novinara Srbije od strane Nezavisnih dnevnih novina Srpski telegraf i portala republika.rs

Poštovani,

Obraćamo Vam se kao punomoćnici Ivana Ivanovića i Zorana Kesića po punomoćjima koje prilažemo uz ovu žalbu, a povodom tekstova objavljenih u štampanim novinama Nezavisne dnevne novine Srpski telegraf (u daljem tekstu: „Srpski telegraf“) i na internet portalu republika.rs. Izdavač oba ova medija je privredno društvo Medijska mreža d.o.o. Beograd.

U pitanju su dva teksta:

- tekst pod naslovom „Deca su mi slaba tačka i njihova sreća je moj imperativ“ objavljen u prazničnom izdanju Srpskog telegrafa 17.04.2020. – 20.04.2020. godine (u daljem tekstu: „Prvi tekst“) i
- tekst pod naslovom „Lukas oštro odgovorio Kesiću i Ivanoviću: Vi ste sramota ovog naroda, pljunuo bih vas u lice!“ objavljen na portalu Srpskog telegrafa www.republika.rs 20.04.2020. godine i u Srpskom telegrafu 21.04.2020. godine pod naslovom „Lukas: Ivanovića i Kesića bih pljunuo“ (u daljem tekstu: „Drugi tekst“)

Napominjemo da je Prvi tekst objavljen i na portalu republika.rs 18.04.2020. godine pod naslovom „Aca Lukas u prazničnom raspoloženju ugostio ekipu Srpskog telegrafa: Deca su moja slaba tačka i njihova sreća je moj imperativ!“, ali u izmenjenoj verziji koja ne sadrži sporne navode koji su predmet ove žalbe.

Dodatno, na naslovnoj strani Srpskog telegrafa od 21.04.2020. godine, u kome je objavljen Drugi tekst, stoji naslov: „Aca Lukas nikad brutalniji Kesića bih pljunuo Ivanović je pizda i smradina“ koji zapravo predstavlja delove Drugog teksta.

U Prvom tekstu u kome pevač Aca Lukas daje intervju, u posebno izdvojenom pravougaoniku pod naslovom *Ivan i Kesić su krivi ako mi majka umre* je navedeno sledeće:

„Otići ću kod debila Ivana Ivanovića i kretena Kesića da ih bacim kroz prozor sa desetog sprata ako mi se majci nešto desi jer ću ih lično smatrati odgovornim zato što pozivaju stare ljude da izađu na ulicu i da ne poštuju mere izolacije, koje ceo svet sledi. Samo budale se u ovom momentu prave pametne, a ja neću da mi majka umre zbog njih-ljutito poručuje pevač.“

Citirani pasus koji sadrži pretnje smrću upućene podnosiocima ove žalbe zasnovan je na netačnoj tvrdnji da su Kesić i Ivanović pozivali stare ljude da krše mere izolacije koje su važile tokom vanrednog stanja.

Drugi tekst takođe sadrži neistinitu tvrdnju da su podnosioci ove žalbe pozivali na kršenje mera zaštite uvedenih tokom vanrednog stanja, kao i veliki broj izjava koje predstavljaju uvrede i napade na podnosiocima žalbe i koji se mogu okarakterisati kao govor mržnje.

Navedeni tekstovi vređaju Kodeks Novinara Srbije (u daljem tekstu: „Kodeks“), a naročito dole navedene odredbe Kodeksa. Takođe, ovi tekstovi su u suprotnosti i sa Smernicama za primenu Kodeksa u online okruženju.

A. Odeljak I tačke 1 i 5 - Istinitost izveštavanja

- 1. Obaveza je novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije (Odeljak I, tačka 1).**

...

- 5. Sa novinarstvom nespojivi su objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta, glasina, kao i izmišljenih pisama ili pisama čiji autor nije poznat ili njegov identitet nije proverljiv (Odeljak I, tačka 5).**

Objavljivanjem navedenih tekstova Srpski telegraf i portal republika.rs su povredili Odeljak I, tačke 1 i 5 Kodeksa, budući da nisu proverili istinitost tvrdnje da Ivan Ivanović i Zoran Kesić *„pozivaju stare ljude da izađu na ulicu i da ne poštuju mere izolacije, koje ceo svet sledi“*, što su u skladu sa citiranim delovima Kodeksa bili dužni da učine.

Srpski telegraf i portal republika.rs su u Prvom tekstu objavili ovu neistinitu tvrdnju koja je praćena pretnjom smrću *„Otići ću kod debila Ivana Ivanovića i kretena Kesića da ih bacim kroz prozor sa desetog sprata ako mi se majci nešto desi jer ću ih lično smatrati odgovornim...“*.

Potom su u Drugom tekstu tu neistinitu tvrdnju ponovili:

„Naime, Lukas je nedavno za Srpski telegraf (metaforično) rekao da će Kesića i Ivanovića baciti kroz prozor sa desetog sprata ako se njegovoj majci nešto desi. Objašnjavajući, Vuksanović je naveo da će Kesića i Ivanovića smatrati odgovornim zato što u svojim emisijama otvoreno

pozivaju građane da izađu na ulice i ne poštuju mere izolacije, koje slede i Srbija i čitav svet." (naglašavanje dodato).

Propuštanjem da se proverí istinitost tvrdnje da podnosioci ove žalbe "pozivaju stare ljude da izađu na ulicu i da ne poštuju mere izolacije, koje ceo svet sledi", te objavljivanjem očigledno pristrasnih, neobjektivnih i uvredljivih tvrdnji o Ivanu Ivanoviću i Zoranu Kesiću, Srpski telegraf i portal republika.rs su povredili obavezu istinitog izveštavanja predviđenu Odeljkom I Kodeksa.

Ovo naročito imajući u vidu da se u Drugom tekstu, pored prepričavanja citiranog dela Prvog teksta, iznose i novinarski komentari da je Aca Lukas „žestoko uzvratio vođiteljima Nove S Ivanu Ivanoviću i Zoranu Kesiću poručivši im da će ih, ako ih ikada sretne, pljunuti u lice" ili „i ovoga puta odgovorio bez uvijanja", čime se kod čitalaca stvara utisak da je tvrdnja da su podnosioci žalbe pozivali na kršenje mera tačna.

Srpski telegraf i portal republika.rs su bili dužni da provere istinitost tvrdnje koju je saopštílo intervjuisano lice, a ne da istu uzmu kao tačnu i na osnovu nje objave i Drugi tekst u kome senzacionalistički i pristrano podržavaju nepristojne i uvredljive izjave usmerene protiv podnosioca ove žalbe.

B. Odeljak V, tačke 1, 2 i 3 - novinarska pažnja

- 1. Novinar je obavezan da pristupa poslu sa dužnom profesionalnom pažnjom (Odeljak V, tačka 1).**
- 2. Novinar ne sme slepo da veruje izvoru informacija. Novinar mora da vodi računa o tome da izvori informacija često slede svoje interese ili interese društvenih grupa kojima pripadaju i prilagođavaju svoje iskaze tim interesima (Odeljak V, tačka 2).**
- 3. Prećutkivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stav javnosti o nekom događaju jednako je njihovom namernom iskrivljivanju ili iznošenju laži (Odeljak V, tačka 3).**

Objavljivanjem tekstova koji sadrže netačne izjave da su podnosioci žalbe pozivali ljude da ne poštuju mere koje su važile tokom vanrednog stanja, uz pretnje smrću iznete od strane intervjuisanog lica u navedenim tekstovima, Srpski telegraf i portal republika.rs nisu postupili u skladu sa novinarskom pažnjom.

Dužnost novinarske pažnje nalaže da se pre objavljivanja gore citiranih izjava (videti gore odeljak pod A) proverí da li je zaista tačno da su navedena lica pozivala na kršenje mera tokom vanrednog stanja, naročito u okolnostima kada izvor te informacije, Aca Lukas, na tako netačnoj tvrdnji zasniva pretnje smrću upućene podnosiocima žalbe.

Propuštanjem da proverí da li je informacija da su Ivan Ivanović i Zoran Kesić zaista pozivali na kršenje mera tačna, te objavljivanjem ove tvrdnje praćene pretnjama smrću izrečenim od strane Ace Lukasa, Srpski telegraf i portal republika.rs su stvorili utisak u javnosti da je navedena tvrdnja tačna i time doprineli iznošenju netačnih tvrdnji kojima se u velikoj meri oblikuje stav javnosti, pri tom promovišući govor mržnje i nasilje usmereno prema podnosiocima žalbe.

C. Odeljak IV, tačke 1 i 6 Kodeksa - Odgovornost novinara

1. Novinar je, pre svega, odgovoran svojim čitaocima, slušaocima i gledaocima. Tu odgovornost ne sme da podredi interesima drugih, a posebno interesima izdavača, vlade i drugih državnih organa. Novinar se mora suprotstaviti svima koji krše ljudska prava ili se zalažu za bilo koju vrstu diskriminacije, govor mržnje i podsticanje nasilja (Odeljak IV, tačka 1).

...

6. Novinar neguje kulturu i etiku javne reči, poštuje pravo na odgovor, izvinjenje i ispravku i dužan je da blagovremeno objavi odgovarajuću ispravku (Odeljak IV, tačka 6).

Navedeni tekstovi sadrže ne samo niz uvredljivih i nepristojnih tvrdnji o Ivanu Ivanoviću i Zoranu Kesiću, već pretnje smrću i izjave koje predstavljaju govor mržnje i podsticanje nasilja prema podnosiocima žalbe. Dodatno, objavljivanje tekstova ove sadržine svakako narušava kulturu i etiku javne reči koje su Srpski telegraf i portal republika.rs prema Kodeksu dužni da neguju.

Tako se u Prvom tekstu navodi:

„Otići ću kod debila Ivana Ivanovića i kretena Kesića da ih bacim kroz prozor sa desetog sprata ako mi se majci nešto desi jer ću ih lično smatrati odgovornim zato što pozivaju stare ljude da izađu na ulicu i da ne poštuju mere izolacije, koje ceo svet sledi. Samo budale se u ovom momentu prave pametne, a ja neću da mi majka umre zbog njih-ljutito poručuje pevač.“

Drugi tekst sadrži niz izjava kojima se iskazuje i podstiče nasilje prema Zoranu Kesiću i Ivanu Ivanoviću:

- (a) Izjave iz Drugog teksta upućene Ivanu Ivanoviću:

*„Pa onda, govno jedno, odgovori ko tebi lepi pare na to tvoje pametno čelo, **pa da budeš najveća smradina i pizdurina koja ne voli svoj narod!** Ili pak misliš da ti i nekolicina kretena, koji misle kao i ti da su bogomdani, presuđujete ko je kakav! Tebe, koji si kao neka pi*kica odmah skočio i počeo da prozivaš nadležne organe jer ti Lukas preti smrću, kao tužibaba u osnovnoj školi... Ili stvarno misliš da bih ikada prljao ruke s takvim smradom i takvom pi*kom prodanom? Ne, govнару, ne čitaču tuđih fora, ne polovino od čoveka, ne Ivanice...“*

Ali nisam siguran da te neću pljunuti kada te budem sreo jer za bolje i nisi. Govno jedno u ljudskom pakovanju! Sram da te bude i imena i prezimena koje nosiš! Pa ti nastavi da vređaš. Možemo i da ukrstimo mišljenja gde god hoćeš i na kojoj god hoćeš televiziji, pa da vidimo kome je mozak u funkciji, a ko ga nikada ni je ni imao. Trećino od čoveka! Promeni naziv emisije u "Nas petorica: 2,5 muškaraca i nijedan čovek!" Smradu!" (naglašavanje dodato)

- (b) Izjave iz Drugog teksta upućene Zoranu Kesiću:

*„Kesićev bljutavi i odvratni nazovi humor i **njegovo ismevanje svega što je prava vrednost ovog naroda i njegovo podlo izvirgavanje ruglu borbe pojedinih ljudi u ovoj zemlji**, za svoj narod, više je nego bedno! Bolje*

mu je da se pokrije ušima i ne pokušava više nikad da pljuje po nečemu što je dokazano za njega vasiona!... Naravno da je o ubistvima i tim vašim glupavim pritužbama smešno i komentarisati, ali nisam siguran da te, Kesiću, neću pljunuti ako te ikada budem video jer si sramota ovog naroda - rekao je Lukas." (naglašavanje dodato)

Citirani navodi kvalifikuju podnosiocima žalbe kao neprijatelje sopstvenog naroda koji podlo izvravaju ruglu borbu ljudi koji se bore protiv korona virusa.

Ove izjave, praćene pretnjom smrću upućenom podnosiocima žalbe, predstavljaju govor mržnje kojim se promovise i podstiče nasilje prema podnosiocima žalbe. Nije sporno da podnosioci žalbe, kao javne ličnosti, moraju da trpe sud javnosti o sopstvenom delovanju. Međutim, navedene izjave se svakako ne mogu smatrati kritikama iznetim na račun podnosilaca žalbe i njihovog javnog delovanja, koje su podnosioci žalbe dužni da trpe.

Takođe, treba imati u vidu da su pretnje smrću sadržane u ovim tekstovima upućene podnosiocima ove žalbe u veoma delikatnom trenutku tokom trajanja vanrednog stanja zbog pandemije korona virusa. Navedeni period je karakterisala atmosfera velike neizvesnosti u javnosti i zabrinutosti građana za sopstveno zdravlje i egzistenciju. U takvim okolnostima Srpski telegraf i portal republika.rs objavljuju ove tekstove, pri čemu više od pola sadržine Drugog teksta, kao i naslovna strana Srpskog telegrafa od 21.04.2020. godine, predstavlja govor mržnje pun uvreda koje izražavaju veliku agresiju usmerenu ka podnosiocima žalbe.

D. Odeljak VII, tačka 1 - poštovanje privatnosti

- 1. Novinar poštuje privatnost, dostojanstvo i integritet ljudi o kojima piše. Pravo na privatnost je suženo kada je reč o javnim ličnostima, a posebno nosiocima javnih funkcija (Odeljak VII, tačka 1).**

Objavljivanjem navedenih tekstova Srpski telegraf i portal republika.rs su povredili dostojanstvo ličnosti i integritet podnosilaca žalbe. Nije sporno da su Zoran Kesić i Ivan Ivanović javne ličnosti koje kao takve moraju da trpe i kritike i negativne komentare o svom radu.

Međutim, objavljivanje tekstova čiji delovi su citirani gore pod C, nedvosmisleno vređaju dostojanstvo njihove ličnosti, jer im jedina svrha i cilj omogućavanje iznošenja govora mržnje usmerenog protiv Ivana Ivanovića i Zorana Kesića.

Odluka Srpskog telegrafa i portala republika.rs da Drugi tekst počne rečenicom „Pevač Aleksandar Vuksanović, poznatiji kao Aca Lukas, žestoko je uzvratio vođiteljima Nove S Ivanu Ivanoviću i Zoranu Kesiću poručivši im da će ih, ako ih ikada sretne, pljunuti u lice.“, a pogotovo da na naslovnu stranu Srpskog telegrafa u kome je objavljen Drugi tekst stave naslov „Aca Lukas nikad brutalniji Kesića bih pljunuo Ivanović je pizda i smradina“ dodatno pokazuju da su objavljivanjem ovih tekstova Srpski telegraf i portal republika.rs prekršili obavezu poštovanja dostojanstva i integritet lica o kojima se piše predviđenu Kodeksom.

Takođe, sadržinski, Drugi tekst se u celosti sastoji od uvreda, vulgarnih i nepristojnih reči upućenih podnosiocima žalbe čije se iznošenje, na način na koji je to učinjeno u ovim tekstovima, ne može opravdati potrebom javnosti da bude informisana o aktuelnim dešavanjima.

Imajući u vidu napred navedeno, podnosioci žalbe smatraju da je objavljivanjem pomenutih tekstova povređen Kodeks, te mole Komisiju za žalbe Saveta za štampu da usvoji ovu žalbu i donese odluku kojom se utvrđuje da su Srpski telegraf i portal republika.rs povredili napred navedene odredbe Kodeksa.

U Beogradu,
13.07.2020.

Zoran Kesić,
Ivan Ivanović,
koje zastupaju:

